

Sygn. akt **III AUa 1198/15**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Ewa Cyran /spr./

Sędziowie: SSA Izabela Halik

del. SSO Małgorzata Aleksandrowicz

Protokolant: st. sekr. sądowy Karolina Majchrzak

po rozpoznaniu w dniu 14 czerwca 2016 r. w Poznaniu

sprawy **A. L.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.**

o odsetki

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

od wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze

z dnia 3 marca 2015 r. sygn. akt IV U 1505/14

zmienia zaskarżony wyrok o tyle, że przyznaje wnioskodawczyni prawo do odsetek od 19 września 2013r.

del. SSO Małgorzata Aleksandrowicz	SSA Ewa Cyran	SSA Izabela Halik
------------------------------------	---------------	-------------------

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze wyrokiem z dnia 3 marca 2015r. zmienił zaskarżoną decyzję ZUS Oddział w Z. z dnia 10 czerwca 2014r. w ten sposób, że zobowiązał pozwanego do wypłaty wnioskodawczyni A. L. odsetek za opóźnienie w wypłacie renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy za okres od 3 lipca 2013r. do dnia wypłaty.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i argumentacja prawna:

Wnioskodawczyni A. L. urodzona (...) w dniu 03.07.2013r. wystąpiła z wnioskiem o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Decyzją z dnia 29.07.2013r. organ rentowy na podstawie orzeczeń Lekarza Orzecznika i Komisji Lekarskiej stwierdzających zdolność wnioskodawczyni do pracy odmówił uwzględnienia wniosku.

Sąd Okręgowy po rozpoznaniu odwołania od powyższej decyzji wyrokiem z dnia 28.03. 2014r. sygn. akt IV U 3113/13 zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał A. L. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od

dnia 03.07.2013r. do 31.07. 2014r. Sąd Okręgowy przeprowadził dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych neurologa i ortopedy. Prawomocny wyrok wpłynął do organu rentowego w dniu 30.04.2014r.

Decyzją z dnia 16.05.2014r. przyznał wnioskodawczyni prawo do świadczenia rentowego zgodnie z wyrokiem Sądu Okręgowego.

W dniu 23.05.2014r. wnioskodawczyni zgłosiła wniosek o odsetki od przyznanej renty. Decyzją z dnia 10.06.2014r. organ rentowy odmówił A. L. prawa do wypłaty odsetek.

Sąd Okręgowy zasięgnął opinii biegłych neurologa i ortopedy na okoliczność, czy dokumentacja lekarska, którą dysponowali biegli sądowi w sprawie IV U 3113/13 jest taka sama jaką dysponowali Lekarz Orzecznik ZUS w dniu 29.07.2013r. i Komisja Lekarska ZUS w dniu 18.08.2013r oraz Lekarz Konsultant ortopeda ZUS w dniu 23.07.2013r. Powołani biegli stwierdzili, że lekarze pozwanego dysponowali tą samą dokumentacją lekarską, jak również kartą informacyjną leczenia szpitalnego jakemu poddała się wnioskodawczyni w dniu 28.11.2013r.

Zaznaczyli, iż ustalone zgodnie z kartą informacyjną pobytu szpitalnego rozpoznanie schorzenia, które stało się podstawą kwalifikacji do leczenia operacyjnego, było również zgodne z rozpoznaniem na zaświadczeniu o stanie zdrowia dla celów świadczeń z ubezpieczenia społecznego druk ZUS (...) z dnia 13.06.2013r. i rozpoznanie Lekarza Konsultanta ZUS, który zaopiniował uznanie częściowej okresowej niezdolności wnioskodawczyni do pracy zgodnej z kwalifikacjami na okres 1 roku. Leczenie operacyjne jakemu poddana została wnioskodawczyni nie było związane z innymi schorzeniami jak tylko tymi, które widniały w dokumentacji leczenia dostępnej Lekarzom Orzecznikom ZUS.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał odwołanie za uzasadnione.

Wskazał, że przedmiotem sporu było to, czy organ rentowy wykonując prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 28.03.2014r. pozostawał w zwłoce z wypłatą należnego wnioskodawczyni świadczenia rentowego i czy zwłoka jest następstwem okoliczności za które pozwany ponosi odpowiedzialność. Sąd I instancji powołując się na art.85 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1999r., Nr 12, poz.104 ze zm.) oraz art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych uznał, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za błędną ocenę stanu zdrowia wnioskodawczyni i uznanie, że ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji był dzień zgłoszenia wniosku o rentę.

Na poparcie swego stanowiska Sąd Okręgowy odwołał się do orzecznictwa Sądu Najwyższego (vide wyrok SN z 27.09.2002r, II UK 214/02 OSNP 2004/5/89, wyrok z dnia 25.01. 2005r., I UK 159/04 OSNP 2005/19/308), wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11.09. 2007r.P /07 (OTK-A 2007/8/97).

W konsekwencji stwierdził, że jeżeli odpowiedzialność leży po stronie organu rentowego to termin do wydania decyzji i wypłaty świadczenia powinien być liczony od daty wcześniejszej, w której organ rentowy, gdyby działał prawidłowo, powinien był wydać decyzję i ubezpieczony powinien mieć prawo do odsetek za stosowny okres.

Powyższy wyrok zaskarżył apelacja organ rentowy w części dotyczącej przyznania prawa do odsetek za okres od 03.07.2013r. do 18.09.2013r. i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyznanie prawa do odsetek od 19.09.2013r.

Organ rentowy zarzucił naruszenie art. 118 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przez niezastosowanie oraz naruszenia art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 17 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych przez błędne zastosowanie i ustalenie, że organ rentowy pozostawał w opóźnieniu w wypłacie renty z tytułu niezdolności do pracy za okres od 03.07.2013r. do 18.09.2013r.

SĄD APELACYJNY ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE :

Apelacja pozwanego okazała się uzasadniona.

W rozpoznawanej sprawie stan faktyczny nie jest sporny, stąd Sąd Apelacyjny jako własne przyjmuje ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji bez potrzeby ponownego ich przytaczania.

Podstawę żądania zapłaty odsetek za opóźnienie w wypłacie stanowi art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. Zasadą jest, że w razie nieterminowego przyznania lub wypłacenia świadczenia organ rentowy zobowiązany jest je wypłacić wraz z odsetkami za zwłokę. Przy czym w orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowany jest pogląd, który Sąd Apelacyjny w składzie orzekającym w pełni aprobuje, że zawarte w art. 85 ust.1 ustawy systemowej określenie „nie utracił prawa do świadczenia” oznacza zarówno niewykonanie w terminie decyzji przyznającej świadczenie, jak i wydanie decyzji odmawiającej przyznania świadczenia mimo spełnienia warunków do jej uzyskania (por. wyrok SN z dnia 27.03.2001r. , II UKN 402/2000 OSNAP 2002/20/561), a zatem w tym ostatnim przypadku chodzi o sytuacje w których pozwany odmawiając przyznania świadczenia, naruszył przepisy prawa materialnego, określając przesłanki nabycia prawa do świadczenia z ubezpieczeń społecznych, z tym, że dla powstania obowiązku wypłaty odsetek, konieczne jest stwierdzenie naruszenia prawa przez pozwanego prawomocnym wyrokiem Sądu zmieniającym decyzję organu rentowego i przyznającym prawo do świadczenia.

Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie, gdzie Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 28.03.2014r. sygn.. IVU 3113/13 zmienił decyzję pozwanego z dnia 06.09.2013r. i przyznał wnioskodawczyni prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 03.07.2013r. do dnia 31.07.2013r.

Pozwany w apelacji nie kwestionował, że odmowa przyznania świadczenia rentowego była następstwem okoliczności, za które Zakład ponosi odpowiedzialność. Kwestionował jedynie datę początkową prawa do odsetek ustaloną przez Sąd Okręgowy w zaskarżonym wyroku na dzień 03.07.2013r.

Przy prawidłowym rozstrzygnięciu, iż uzasadnione jest żądanie zapłaty odsetek za opóźnienie Sąd Okręgowy niewłaściwie przyjął jako datę powstania prawa do odsetek dzień 03.07.2013r., a więc datę przyznania renty.

Podkreślić należy, iż istotne jest odróżnienie daty przyznania świadczenia od daty, w której powstanie obowiązek ZUS wypłaty świadczenia i daty te z reguły nie są tożsame.

W rozpoznawanej sprawie zdaniem Sądu Apelacyjnego datą wyjaśnienia ostatniej okoliczności do wydania decyzji w sprawie jest data 18.08.2013r., w której Komisja Lekarska ZUS błędnie orzekła, że wnioskodawczyni jest osobą zdolną do pracy, mimo, że w świetle prawidłowych ustaleń Sądu Okręgowego istniały podstawy do uznania jej za osobę okresowo częściowo niezdolną do pracy.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1 ustawy emerytalnej organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Warunkiem wypłaty odsetek jest zatem wypłacenie świadczenia po upływie 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Przez wyjaśnienie ostatniej niezbędnej okoliczności należy rozumieć rozstrzygnięcie ostatniej kwestii, koniecznej do ustalenia uprawnień ubezpieczonego. Za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności można uznać dzień wpływu do organu rentowego prawomocnego orzeczenia tylko w sytuacji, gdy za nieustalenie tych okoliczności nie ponosi odpowiedzialności organ rentowy.

Zatem, w rozpoznawanej sprawie dotyczącej ustalenia prawa do renty po raz pierwszy, organ rentowy był zobowiązany wydać decyzję w terminie 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, a tą okolicznością było orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 18.08.2013r. W konsekwencji pozwany od dnia 19.09.2013r. pozostawał w zwłoce i od tego dnia zobowiązany jest do zapłaty odsetek.

W tych okolicznościach sprawy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. należało orzec jak w sentencji wyroku.

del. SSO Małgorzata Aleksandrowicz

SSA Ewa Cyran

SSA Izabela Halik